

Hemmelig.

St. prp. nr. 39.

(1933)

Om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer.

Finans- og Tolldepartementets innstilling av 31 mars 1933, som er bifalt ved kongelig resolusjon av samme dag.

(Foredratt av statsråd Per Lund.)

Ved dekret av 1 august 1931 besluttet den franske regjering at tollpliktige varer fra land, hvis valuta hadde undergått en betydelig depresiasjon, ved innførsel til Frankrike skulde kunne rammes av en såkalt valutakompensasjonsavgift, som skulde beregnes efter varens verdi og komme i tillegg til tollavgiften og de øvrige innførselsavgifter ved innførsel til Frankrike. Hensikten med denne avgift var å opveie den fordel som valutadepresiasjonen mentes å skaffe disse lands eksporthandel. Ved dekret av 14 november 1931 blev denne tilleggsavgift bragt til anvendelse på norske varer. Avgiftens størrelse var fra først av fastsatt til 8 pct. av varens verdi, men blev senere ved dekret av 9 desember 1931 forhøiet til 15 pct. av verdien.

En tilsvarende avgift blev samtidig pålagt varer fra en rekke andre land, hvoriblandt Sverige, Danmark, Finnland, Storbritannia, Australia, Britisk India, Meksiko, Argentina, Uruguay og Kanada. Dekretet av 9 desember 1931 åpnet imidlertid den franske regjering adgang til å undlate å bringe denne avgift til anvendelse overfor valutavake land, med hvilke Frankrike hadde avsluttet en handelsavtale efter at vedkommende lands valuta var blitt deprimert. Til begrunnelse herfor blev anført i

motivene til dekretet av 9 desember 1931 at den franske regjering i og med at den avsluttet en ny handelsavtale med et valutavakt land, hadde godtatt de bestående valutaforhold, og at man måtte forutsette at den i selve avtalen hadde sikret den franske eksporthandel visse innrømmelser til kompensasjon for de fordeler, som det annet lands eksportører måtte ha av sin deprimerte valuta. Bestemmelsen blev fortolket således at også importen fra enkelte valutavake land, med hvilke Frankrike hadde avsluttet handelsavtaler før vedtagelsen av dekretet av 9 desember 1931, men efter at vedkommende lands valuta var blitt deprimert i forhold til francen, blev fritatt for valutakompensasjonsavgiften. Dette gjaldt spesielt Spania og Portugal, hvis eksport av sardiner og annen fiskehermetikk herved nød en betydelig fordel i konkurranse med norsk hermetikk på det franske marked.

Det er i denne forbindelse å bemerke at importen fra Portugal, da escudo i april—mai undergikk en ytterligere depresiasjon, ved dekret av 17 mai 1932 blev pålagt en valutakompensasjonsavgift av 15 pct. Kort tid efter avsluttet imidlertid den franske regjering en ny handelsavtale med Portugal med den følge at importen fra Portugal til Frankrike igjen blev fritatt for avgiften.

Om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer.

I dekretet av 9 desember 1931 har den franske regjering ennvidere forbeholdt sig adgang til å fritta enkelte produkter, som måtte kunne henføres under begrepet verdensmarkedsvare, for valutakompensasjonsavgiften. En sådan undtagelse blev, efter spesiell overenskomst med Storbritannia, gjort til fordel for kullimporten. Som følge herav blev $\frac{2}{5}$ av Englands import til Frankrike faktisk fritatt for avgiften.

Enkelte artikler av interesse for den norske eksport til Frankrike, således som torskerogn, hvorav store mengder brukes som agn av de franske fiskere, er likeledes blitt opført på listen over de verdensmarkedsvare, overfor hvilke avgiften ikke kommer til anvendelse. Det samme gjelder sink. I henhold til noteutveksling mellom Utenriksdepartementet og den franske legasjon i Oslo av 14—15 september 1932 blev likeledes to norske eksportartikler, nemlig vanadiumholdig rujern og herdet fett, fritatt for avgiften. Videre er det å bemerke at en rekke viktige norske eksportartikler, bl. a. huder og skinn, kobber og syntetiske gjødningsstoffer, nyder tollfrihet i Frankrike, og som følge derav heller ikke er blitt pålagt ovennevnte avgift.

Ikke desto mindre hvilte 15 pct.-avgiften tungt på den norske eksport til Frankrike. Den rammet bl. a. følgende varer:

Import til Frankrike i 1932 angitt
i 1000 kr.

Fersk sild og fisk	443
Hermetikk	273
Gatesten	364
Cellulose, tørr	3 554
Tremasse, tørr og våt	2 983
Kraftpapir	201
Avispapir	2 966

Når valutakompensasjonsavgiften kom i tillegg til toll og den såkalte «taxe à l'importation» gikk det samlede beløp, som en norsk eksportartikkel som f. eks. kraftpapir måtte erlegge i importavgifter ved innførsel til Frankrike, op i 90 eller 100 pct. av varens verdi. Avispapir betalte ialt i importavgifter ca. 89 pct., fersk sild og fisk

27 pct., cellulose og tremasse 19 à 20 pct. av varens verdi. Den franske valutakompensasjonsavgift rammet særlig hårdt den norske fiskehermetikk, bl. a. som følge av konkurransen fra Spanias og Portugals side, idet importen fra disse to land til Frankrike, som ovenfor nevnt, er fritatt for denne avgift. Det samme gjelder til en viss grad eksporten av norsk gatesten, som i den senere tid har måttet opta konkurransen med spansk gatesten på det franske marked. Når valutakompensasjonsavgiften hittil ikke har virket helt prohibitiv på importen av norske treforedlingsprodukter til Frankrike, skyldes det hovedsakelig den omstendighet at Norges viktigste konkurrenter på det franske marked hvad disse varer angår, hittil også er blitt rammet av avgiften.

For nogen tid siden blev det imidlertid åpnet traktatforhandlinger mellom den franske og finske regjering til ordning av importen av fransk vin og brennevin til Finland og til opnåelse av gjensidige tolllettelse. Disse forhandlinger førte til avsluttelse av en handelsavtale mellom de to land, som blev undertegnet i Paris den 20 februar d. å., og hvorved den franske regjering bl. a. gikk med på fra 15 mars 1933 å fritta importen av varer fra Finland for valutakompensasjonsavgiften. Til gjengjeld fant den finske regjering å burde innrømme adskillige lettelse for innførselen og avsetningen av fransk vin og brennevin i Finland. Forøvrig tilstod de to regjeringer hverandre betydelige tollnedsettelse og tollbindinger. Noget tilsagn om almindelig mestbegunstiget behandling fikk imidlertid Finland, såvidt kan sees, ikke.

Det blev kort tid efter åpnet forhandlinger mellom Sverige og Frankrike til drøftelse av forskjellige spørsmål vedkommende handelssamkvemmet mellom de to land. Disse forhandlinger resulterte i avsluttelsen av en overenskomst, som blev undertegnet den 10 mars 1933 og ifølge hvilken Sverige, mot innrømmelse av tollnedsettelse for en rekke artikler av interesse for den franske eksporthandel til Sverige, og ved å gå med på en ny, for franske interesser mer fordelaktig ordning av importen og avsetningen av

Om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer.

franske viner og brenneviner, opnådde at den franske valutakompensasjonsavgift blev ophevet likeledes fra 15 mars d. å. forsåvidt angår import av svenske varer til Frankrike. Blandt annet gikk den svenske regjering med på å nedsette grunntollen for mousserende viner fra kr. 400 til kr. 100 pr. 100 kg. (En tilsvarende nedsettelse i tollen på mousserende viner har likeledes den franske regjering i traktaten av 20 februar innrømmet.) Ennvidere gikk avtalen ut på nedsettelse av grunntollen for hasselnøtter, krakkmandler, dadler, eddik og terpentinolje, nedsettelse av tilleggstollen for pudder, sminker, parfymmer og voksduk, samt ophevelse av tolltillegget for dessertost, friske blomster og gåselever, samt i tiden 1 desember til 1 mai for friske asparges, »haricots verts» og salat, samt fra 1 desember til 15 juni for artisjokker. Den svenske Riksdag vedtok disse tollnedsettelse den 13 mars d. å.

Straks etter avsluttelsen av den fransk-franske overenskomst optok den norske legasjon i Paris sammen med det franske utenriksministerium spørsmålet om ophevelse av valutakompensasjonsavgiften forsåvidt angår norske varer. Først den 6 mars d. å. lyktes det imidlertid å få meddelelse om hvilke kompensasjoner den franske regjering forlangte for å opheve 15 pct.-avgiften for norske varer. Disse kompensasjoner gikk bl. a. ut på omfattende tollnedsettelse, som var ganske uantagelige. Under de påfølgende forhandlinger lyktes det legasjonen i Paris å få den franske regjering til å slå av på sine krav. Den franske regjering har imidlertid bestemt erklært at den under ingen omstendigheter vil påføre Statskassen de ofre, som ophevelsen av 15 pct.-avgiften, forsåvidt angår importen av norske varer vil bety, med mindre den norske regjering på sin side kan by følgende grunntollreduksjoner:

l.nr.		Fra kr.	Til kr.
33 B)	Friske blomster (herunder innbefattet grener eller stam- mer med påsittende blomster	4,00	3,00 pr. kg
ex 383	Vanilje, iberegnet nærmeste innpakning	6,00	4,50 —
386 1)	Sennep, tillaget, med nærmeste innpakning	1,00	0,75 —
394 a)	Lakris i blokker over 4 kg.s vekt	0,20	0,10 —
ex 582 b)	Valnøtter	0,40	0,20 —
595	Ost	0,60	0,45 —
633 b)	Pipehoder (andre enn almindelige kritt Piper) med nær- meste innpakning	1,50	1,00 —
685 1)	Natursilkestoffer	14,00	12,00 —
741	Sopper, spiselige, såsom champignoner, morkler, trøfler og annet, med nærmeste innpakning	1,00	0,50 —
873 a)	Mousserende viner, importert på flasker	3,00	0,80 pr. l.

I påvente av et heldig resultat av forhandlingene har den franske regjering under 25 mars offentliggjort i den franske presse et kommuniqué av følgende innhold:

«Der har i nogen tid pågått forhandlinger mellom den norske og den franske regjering om avsluttelse av en handelsavtale, som vil skaffe den franske handel i Norge visse fordeler, og som vil medføre ophevelsen av den franske valutakompensasjonsavgift, forsåvidt angår norske varer importert til Frankrike.

Disse forhandlinger har tatt en gunstig retning og det er grunn til å håpe at de meget snart vil føre til et tilfredsstillende resultat.»

Den franske regjering har imidlertid erklært sig uvillig til å opheve valutakompensasjonsavgiften for norske varer før de ovenfor angitte tollreduksjoner er blitt vedtatt av det norske Storting. Samme dag som den får meddelelse om Stortingets samtykke vil avgiften bli ophevet. Den franske

Om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer.

regjering har imidlertid bestemt nektet å ville gi ophevelsen tilbakevirkende kraft.

De toll-lettelser som Frankrike krever av Norge er mindre omfattende enn de som Sverige og Finland er gått med på. Visstnok har disse to land, foruten ophevelse av 15 pct. avgiften, opnådd ytterligere lettelse for importen av enkelte av sine produkter til Frankrike. Men alt tatt i betraktning kan de avtaler, som de har avsluttet med Frankrike, ikke sees å være fordelaktigere enn den som er tilbudt Norge.

Under henvisning til foranstående redogjørelse som er utarbeidet i Utenriksdepartementet skal nærværende departement bemerke, at innførselen av varer henhørende under de tariffposter som omfattes av de omhandlede tollnedsettelse ifølge den offisielle statistikk har utgjort i 1932:

L.nr.	Innførsel 1932.
33. Blomster 1. B. ellers.	12 046 kg.
383. Vanilje (og safran)	1 155 »
386. Sennep	23 796 »
394. Lakris a.	31 751 »
582. Nøtter b. (derunder valnøtter)	214 459 »
595. Ost	108 657 »
633. Pipehoder etc. b. andre	20 066 »
685. Silke 5. a. 1.	10 912 »
741. Sopper	16 310 »
873. Vin 1. a	37 409 liter

Forsåvidt angår løpenr. 383 og 582 er det imidlertid kun henholdsvis vanilje og valnøtter som tollnedsettelsen gjelder. Men der foreligger ikke nogen særskilt statistikk for innførselen av disse varer.

Ser man bort fra dette forhold, vil nedsettelsene med de nu gjeldende tolltillegg matematisk beregnet etter foranstående opgave over innførselen i 1932 medføre en samlet nedgang i tollinntektene av ca. kr. 318 000 pr. år.

For enkelte av de nevnte varesorters vedkommende har nærværende departement visse betenkeligheter ved å gå til en tollnedsettelse som antydnet. Men etter hvad Utenriksdepartementet har fremholdt med hensyn til den store betydning det vil ha for vår eksport til Frankrike at den omhandlede avtale kommer i stand, finner man å måtte anbefale at Kongen bemyndiges til å foreta de tollnedsettelse som avtalens inngåelse fra fransk side er gjort betinget av.

I henhold hertil skal departementet

innstille:

At Deres Majestæt vil bifalle og underskrive et fremlagt utkast til proposisjon til Stortinget om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer.

Vi Haakon, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget innbys til å fatte beslutning om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer overensstemmende med et fremlagt utkast.

Finans- og Tolldepartementets innstilling følger i avtrykk.

Gitt på Oslo slott 31 mars 1933.

Under Vår hånd og rikets segl

Haakon

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

Om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer.

Utkast

til beslutning om bemyndigelse for Kongen til å nedsette grunntollen for visse varer.

Kongen bemyndiges til å nedsette grunntollen for følgende i den gjeldende tolltariff opførte varer:

Blomster 1. B. ellers. (l.nr. 33)	fra kr. 4,00	pr. kg.	til kr. 3,00	pr. kg.
Vanilje (under l.nr. 383)	» » 6,00	—»—	» 4,50	—
Sennep (l.nr. 386)	» » 1,00	—»—	» 0,75	—
Lakris a. (l.nr. 394)	» » 0,20	—»—	» 0,10	—
Valnøtter (under l.nr. 582)	» » 0,40	—»—	» 0,20	—
Ost (l.nr. 595)	» » 0,60	—»—	» 0,45	—
Pipehoder etc b. andre (l.nr. 633)	» » 1,50	—»—	» 1,00	—
Silke 5. a. 1. (l.nr. 685)	» » 14,00	—»—	» 12,00	—
Sopper (l.nr. 741)	» » 1,00	—»—	» 0,50	—
Vin 1. a (l.nr. 873)	» » 3,00	pr. ltr. til	» 0,80	pr. ltr.